

ДЕЛОТО НЕВЕС Е СИЛВА СРЕЩУ ПОРТУГАЛИЯ

Решение на Европейския съд по правата на човека от 27 април 1989 г.

ТЕКСТОВЕ ОТ КОНВЕНЦИЯТА: Член 6 (1); член 25 (1); член 50 от Европейската конвенция за защита на правата на човека.

КЛЮЧОВИ ДУМИ И ИЗРАЗИ: решаване на правен спор относно граждански права и задължения/ гледане на делото в разумен срок/ жертва/ справедливо удовлетворение

ЦИТИРАНИ ПРИМЕРИ ОТ СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА:

Golder от 21 февруари 1975 г., серия A No. 18;
Zimmerman and Steiner от 13 юли 1983 г., серия A No. 66;
Guincho от 10 юли 1984 г., серия A No. 81;
Baraona от 8 юли 1987 г., серия A No. 122;
H. v. Belgium от 30 ноември 1987 г., серия A No. 127-B;
Martins Moreira от 26 октомври 1988 г., серия A No. 143;
Yarrow v. United Kingdom от 28.01.1981 г.

РЕШЕНИЕ

По делото Невес е Силва срещу Португалия

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪД ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА на свое заседание, в съответствие с член 43 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък "Конвенцията") и съответните разпоредби от Правилника на Съда, в следния съдийски състав:

г-н Р. Рюсдал, председател, г-н Х. Пиниейро Фариня, г-н Л.-Е. Петити, г-н Б. Уолш, сър Винсент Еванс, г-н А. Шпийлман, г-н Н. Валतिकос, както и г-н М.-А. Ейсен – секретар, и г-н Х. Петцолд - помощник-секретар;

след закрити съвещания на 24 януари и 29 март 1989 г.,

постановява следното решение, което бе прието на последната от горепосочените дати:

ПРОЦЕДУРА

1. Делото е внесено в Европейския съд от Европейската комисия по правата на човека (наричана по-нататък "Комисията") и от правителството на Република Португалия (наричано по-нататък "Правителството") съответно на 14 март и на 11 април 1988 г., в рамките на тримесечния срок, предвиден в член 32, точка 1 и член 47 от Конвенцията. Делото е заведено с жалба (номер 11213/84) срещу Португалия, подадена в Комисията на 17 октомври 1984 г. съгласно член 25 от португалския гражданин, г-н Хосе Невес е Силва.

В своя доклад Комисията се позовава на член 44 и член 48, както и на декларацията, с която Португалия признава задължителната юрисдикция на Европейския съд (член 46); жалбата на правителството се позовава на чл. 48. Комисията иска от Европейския съд да се произнесе дали фактите по делото разкриват нарушение от ответната държава на нейните задължения по член 6, точка 1; жалбата цели постановяване, че подобно нарушение не е имало.

2. - 7. [Параграфи 2-7 описват участието на жалбоподателя в процедурата, назначаването на адвокат на жалбоподателя, образуването на съдийския състав (включващ служебно назначения съдия с португалска националност (член 43 от

Конвенцията) и г-н Р. Риздал, председател на Европейския съд (чл. 21, т. 3 (б) от Процедурния правилник), представянето на становището на правителството, завеждането на иска на жалбоподателя по член 50, имената на лицата, които се явяват пред Съда от името на правителството, на Комисията и на жалбоподателя, и реда за педигране пред Съда и отговаряне на въпросите на Съда по време на делото].

ФАКТИТЕ

I. Конкретни обстоятелства по делото

8. Г-н Хосе Невес е Силва, португалски гражданин, е пенсиониран счетоводител, с постоянен адрес в град Лисабон.

9-13. [Г-н Невес е Силва е един от собствениците и изпълнителен директор на частна компания (Молда Пластикос Несил). За да произвежда даден определен материал, компанията е трябвало да получи специално разрешение от Генералната дирекция по промишлеността. Директорът на Генералната дирекция отхвърлил три последователни молби (първата през април 1962 г.) за получаване на това разрешение за производство, но след четвъртата молба разрешението било дадено от заместник държавния секретар по промишлеността при следните две условия: да се депозира определена парична сума и да се докаже, че дейността на компанията налага използването на конкретното оборудване.

Между последното отхвърляне на молбата и получаването на разрешение, компанията променила своя устав и било учредено ново дружество (Повоа Мар. Лда.), в което г-н Невес е Силва притежавал 30 % от акционерния капитал. Той не изпълнил условията, поставени в разрешителното, и то изгубило сила. Четири други компании обаче получили разрешение. Една от тях притежавала 50 % от акционерния капитал в дружеството, от което жалбоподателят притежавал 30 % дялово участие.

Между 1968 г. и 1971 г. жалбоподателят, който считал, че според правилното тълкуване на закона не се налага разрешение за съответния материал, подал няколко заявления пред министър-председателя и държавния секретар по промишлеността.]

14. На 11 май 1972 г. той завел дело пред Административния съд на Лисабон. Ответници по делото били държавата, един главен инженер от Генералната дирекция по промишлеността и другите двама акционери в компанията Повоа Мар. Той обвинявал по-конкретно главния инженер в измама при упражняване на служебните му правомощия, от която са се облагодетелствали третият и четвъртият ответник.

[Срещу държавата жалбоподателят се позовал на закона, регламентиращ извъндоговорната отговорност на държавата за действия на държавни служители. По същество законът предвижда, че държавата и други държавни органи носят гражданска отговорност пред трети страни за незаконни и виновни действия на техни служби или служители при или в резултат на изпълнение на техните задължения. Когато е осъдена да заплати обезщетение и виновните служители не са действали с нужната добросъвестност, държавата има обратен иск срещу тях. Ако служителите са действали незаконно и ultra vires (извън кръга на своята компетентност) или са действали умишлено, те носят гражданска отговорност пред трети страни, а държавният орган е солидарно отговорен с тях в случаите, в които служители са действали умишлено.]

15. След получаване на първоначалната жалба, съдът е изпратил призовка на ответниците и изискал техните становища по жалбата.

Главният инженер и двамата гореспоменати акционери дали своите становища на 2 и 19 октомври 1972 г. Държавата, представлявана от държавния адвокат, предоставила своите

аргументи на 21 декември, след удължаване на срока. Жалбоподателят изпратил своя отговор на 12 януари 1973 г., а ответниците отговорили официално след десет дни.

16. На 24 февруари 1973 г. съдът решава да разгледа отделно предварителните процесуални възражения, повдигнати от ответниците, а именно: възражение, че жалбоподателят няма процесуална легитимация, възражение за изтекла давност и възражение, че съдът не е компетентен да разглежда спора.

17. Държавният съветник поискал да обжалва това решение пред Върховния административен съд и подал молба да му се разреши такава жалба пред Лисабонския административен съд, който на 28 март 1973 г. постановил, че обжалването има суспендиращ ефект и спрял производството по делото, като разпоредил документите по делото да бъдат изпратени във Върховния административен съд; документите по делото са изпратени на 2 май.

На 14 юни Върховният административен съд отменил решението за суспендиращия характер на обжалването и наредил да се възобнови производството в съда на по-долната инстанция. На 7 ноември 1973 г. делото било върнато на деловодителя на Административния съд, който два дни по-късно го предал на съда.

На 17 май 1976 г., съгласно решението на Върховния административен съд, Лисабонският административен съд се разпоредил жалбата по процедурните въпроси да бъде присъединена към другите жалби в основното производство.

18. Първото заседание по делото се провело на 1 юли 1976 г.

19. По молба на жалбоподателя, на 15 юли съдът изпратил документацията по делото на Националната комисия за разследване - орган, упълномощен да разглежда оплаквания и жалби срещу незаконни действия на държавни служители, извършени преди 25 април 1974 г., при предишния политически режим. Делото било върнато на 29 май 1978 г. след като Националната комисия констатирала, че компетентният административен орган е злоупотребил със своите правомощия.

20. На 12 юни 1978 г. Лисабонският административен съд приел, че не е компетентен да разгледа спорния въпрос и прекратил съдебното производство.

21. Г-н Невес е Силва не бил информиран за това решение до 25 януари 1979 г., след което на 6 февруари 1979 г. той подал молба да му бъде разрешена жалба срещу решението пред Върховния административен съд.

С решение от 7 февруари 1979 г., което секретарят на съда изпратил на жалбоподателя на 11 юни 1979 г., Лисабонският административен съд обявил жалбата за допустима. Страните представили своите становища и на 3 октомври, след като изчислил таксите и разноските по производството, съдът се разпоредил делото да бъде изпратено на Върховния административен съд, който потвърдил получаването на документацията по делото на 13 март 1980 г.

22. На 16 май 1980 г. Върховният административен съд бил информиран, че г-н Франсиско Куинтас е починал и на това основание спрял производството. На 1 октомври жалбоподателят подал молба пред Върховния административен съд за разрешение да продължи съдебното дело срещу наследниците на починалия. За тази цел обаче той трябвало да подаде нова молба на 18 май 1981 г., тъй като първата била обявена за недопустима на процесуално основание.

На 30 май 1981 г. Върховният административен съд предоставил на ответниците срок от осем дни за внасяне на становища по жалбата. На 26 ноември 1981 г. съдът удовлетворил молбата на жалбоподателя и разпоредил производството да бъде възобновено.

23. С решение от 11 ноември 1982 г., изпратено до страните на 15 ноември, Върховният административен съд постановил, че Лисабонският административен съд е компетентен да разгледа делото за вреди, но единствено по отношение на иска срещу държавата, не и срещу другите ответници. След като изчислил таксите и разноските, съдът върнал документацията по делото на деловодителя на Административния съд на 30 юни 1983 г. Делото било заведено на 3 октомври и влязло в съдебната зала на 25 октомври.

24. В свое решение от 13 март 1984 г., Лисабонският административен съд *[приел, че жалбоподателят има процесуална легитимация, но установил, че за правото, на което се позовава, е изтекла предвидената по закон давност, тъй като жалбата не е подадена в срок от три години след отхвърляне на молбата от държавния секретар по промишлеността]*.

25. На 26 март 1984 г. г-н Невес е Силва подал жалба срещу това решение. Два дни по-късно първоинстанционният съд обявил жалбата за допустима и на 10 май наредил тя да бъде препратена на следващата инстанция. На 6 юни 1984 г. докладващият съдия предоставил на страните срок до 26 юни да представят своите становища. С решение от 30 май 1985 г., което било съобщено на страните на 9 юни, Върховният административен съд потвърдил решението на Лисабонския административен съд.

26. На 7 юли 1985 г. жалбоподателят обжалвал пред пленума на Върховния административен съд.

Съдията докладчик отбелязал, че жалба срещу решение на Върховния административен съд като втора инстанция е допустима само когато са налице отменително решение. При това положение съдията обявил жалбата за недопустима и осъдил жалбоподателя да заплати разноските.

Жалбоподателят подал друга жалба пред т.нар. *Конференция* - съдебна комисия, състояща се от докладващия съдия и двама други членове на съда: той твърдял, че съществуването само на едно ниво на обжалване е в противоречие с Конституцията и че определението, според което той трябва да понесе разноските, е несправедливо. На 4 март 1986 г. Съдебната комисия потвърдила решението на съдията докладчик.

II. Състояние на административните съдилища в Португалия

27. Представителите на правителството признават, че след възстановяването на демокрацията през април 1974 г. в португалските административни съдилища се е натрупала голяма по обем работа. [Броят на делата в периода 1974-1984 г. пред Лисабонския административен съд е нараснал около три пъти; броят на делата, регистрирани във Върховния административен съд, е нараснал почти седем пъти.]

28. За да облекчи натоварването на Върховния административен съд, новото законодателство от 1984 г. въвежда основни промени в организацията и функциите на административните съдилища. Първоинстанционните административни съдилища съгласно измененията са компетентни да разглеждат спорове, касаещи действия на администрацията (държавни органи, министри и други органи). Те могат също така да съставят различни съдебни състави, които заседават в Лисабон, Оporto и Коимбра.

29. В допълнение към законодателната реформа, правителството е предприело и редица мерки, предназначени да намалят натрупването на работа в административните съдилища в краткосрочен план. *[На съдилищата са дадени по-големи щатове, съдии и секретари.]*

ПРОИЗВОДСТВО ПРЕД КОМИСИЯТА

30. [Оплакването на г-н Невес е Силва пред Европейската комисия е, че административните съдилища не са разгледали неговото дело в разумен срок, по смисъла на член 6, точка 1 от Конвенцията. В своя доклад от 17 декември 1987 г. (по член 31) Комисията единодушно изразява становището, че има нарушение на член 6, точка 1.]

ОКОНЧАТЕЛНО СТАНОВИЩЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ПРЕД СЪДА

31. В своята пледоария правителството настоява пред Съда да приеме, “че не може да се произнесе по съществуващото на жалбата, тъй като жалбоподателят не е “жертва” на нарушени човешки права по смисъла на член 25 от Конвенцията;

или алтернативно, че член 6, точка 1 от Конвенцията е неприложим в конкретния случай и Съдът не може да се произнесе по съществуващото на делото, тъй като жалбата е несъвместима с разпоредбите на Конвенцията;

и ако Съдът стигне до друго заключение, да установи, че няма нарушение на член 6, точка 1 от Конвенцията”.

ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО

32. Г-н Невес е Силва се оплаква, че продължителността на делото за вреди, което той е завел срещу държавата в Лисабонския административен съд, е превишило разумния срок, заложен в член 6, точка 1, която гласи, че

“При определяне на гражданските му права и задължения .... всяко лице има правото .... неговото дело да бъде разглеждано в разумен срок от .... съд”.

33. Първоначално, правителството оспори пред Съда, както и преди това пред Комисията, жалбата като недопустима на основание на нейното разминаване с разпоредбите на Конвенцията *ratione personae* (с оглед жалбоподателя) и *ratione materiae* (с оглед спорния въпрос). Като алтернатива, представителите на правителството твърдяха, че няма нарушение на член 6, точка 1.

I. ПРОЦЕСУАЛНИТЕ ВЪЗРАЖЕНИЯ ПО ДОПУСТИМОСТТА, ПОВДИГНАТИ ОТ ПРАВИТЕЛСТВОТО

34. Необходимо е на първо място да се разгледа приложимостта на член 6. Становището на правителството в тази връзка изглежда доста по-сериозно, отколкото възражението, че жалбоподателят няма статута на “жертва” по смисъла на член 25, точка 1. Правителството насочва вниманието към компетентността на Съда да разгледа жалбата, а не просто върху допустимостта на жалбата.

A. Приложимост на член 6, точка 1

35. По мнението на правителството Лисабонският административен съд не е “определил” спорно право със своето решение от 13 март 1984 г. Той е установил, че правото, на което се позовава жалбоподателят, е преклудирано поради изтекла давност и следователно не трябва да се произнася по основателността на иска на жалбоподателя. Освен това жалбоподателят не може да се позовава на предварително съществуващо “право” в своя полза, тъй като решението да се даде разрешение за производство на пластмасови влакна попада в компетентността на административните органи. Последните всъщност са отхвърлили молбите на Молда Пластикос Несил с изключение на четвъртата молба, която била удовлетворена при две условия, които впоследствие не били спазени (виж параграфи 10 и 12 по-горе). Право на обезщетение на основата на решенията на официалното лице от Генералната дирекция по промишлеността има единствено дружеството Повоа Мар., което единствено е влязло в директни взаимоотношения с административните органи. И най-сетне

намесата на държавата е препятствие пред определянето на това право като “гражданско право”. Държавните органи са имали свободата да определят дали е целесъобразно издаването на разрешение, така че тяхното решение по този въпрос трябвало да се разглежда като “държавно-правна мярка”.

36. Европейската комисия от своя страна, възприема становището, че е налице “спорен въпрос”, най-вече тъй като процедурата е включила осъществяването на различни процедурни стъпки и представяне на писмени пледоарии. Позовавайки се на решението по делото *Бараона /Baraona/* от 8 юли 1987 г., Комисията стига до заключението, че настоящото дело касае едно “гражданско право”. По нейно становище двете дела повдигат сходни правни проблеми.

37. Член 6, точка 1, се отнася до спорни въпроси по (граждански) “права”, за които може да се каже, макар и със спорни основания, че се признават по вътрешното законодателство, без оглед на това дали са защитени от Конвенцията (виж и решението по делото *Golder* от 21 февруари 1975 г., параграф 33, и решението по делото *H. v. Belgium* от 30 ноември 1987 г., параграф 40).

В конкретния случай тези условия са спазени. Завеждайки дело в Лисабонския административен съд, г-н Невес е Силва претендира най-вече, че измамническото и незаконно поведение на държавен служител, действащ със съмнителни мотиви, ангажира гражданската отговорност на държавата. Различни възражения по допустимостта и по същество бяха повдигнати от държавата. Следователно между тях е възникнал спорен въпрос. Този спорен въпрос вече не касае “правото” да се произведат пластмасови влакна, а правото да се получи обезщетение за виновно поведение от страна на административните власти, по силата на членове 2 и 3 от Постановление No. 48.051 (виж параграф 14 по-горе и решението по делото *Бараона*, цитирано по-горе и параграф 41). Съдът трябва да се увери дали претенцията на жалбоподателя е правдоподобна, а не дали е обоснована от гледна точка на португалското законодателство. Националната комисия за разследване е изразила становището, че Генералната дирекция по промишлеността е злоупотребила със своите правомощия (виж параграф 19 по-горе). От своя страна Административният съд признава, че жалбоподателят е имал процесуална легитимация (виж параграф 24 по-горе); той наистина установил, че правото е погасено по давност, но по този начин се е произнесъл по “спорния въпрос”. Правото, за което претендира жалбоподателят, се състои от финансово обезщетение за виновно причинени вреди. Следователно това е “гражданско право”, без оглед на произхода на спорния въпрос и юрисдикцията на административните съдилища (виж решението по делото *Бараона*, страница 18, параграф 43).

Съответно член 6, точка 1 е приложима в този случай.

Б. По твърденията за липса на статута на “жертва”

38. Според становището на правителството, жалбоподателят не е имал статута на “жертва” по смисъла на член 25, точка 1. След като той е притежавал само 30 % от акционерния капитал, не е могъл да претендира, че е понесъл преки вреди. Правителството посочва решението на Комисията в този смисъл (решение от 28 януари 1983 г. по допустимостта на жалба No. 9266/81, решение по делото *Яроу срещу Обединено кралство*, бюлетин с решения и доклади *Decisions and Reports No. 30*, стр. 155).

Във връзка с това твърдение Комисията не приема, че цитираното решение е относимо единствено към член 1 на Протокол 1.

39. Съдът подчерта, че неговата задача е да определи не дали г-н Невес е Силва е бил изправен пред незаконен отказ да му се даде разрешението, което е искал, а дали делото е било разгледано в рамките на “разумния срок” съгласно изискването на член 6, точка 1. В това отношение той има правото да претендира за статут на “жертва” по смисъла на член 25. Фактът, че той притежава по-малко от половината от акциите в дружеството, няма нищо

общо с въпроса. Националните съдилища вече са били признали неговото право на решение по същество /решение ("assento") на Върховния съд от 1 февруари 1963 г., Diirio do Governo, 1st Series от 21 февруари 1963 г./

II. ТВЪРДЕНИЕ ЗА НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 6, ТОЧКА 1

A. Срокът, който трябва да се вземе предвид

40. В конкретния случай срокът, който трябва да се вземе предвид, не започва да тече, когато делото е за първи път заведено пред компетентния съд (11 май 1972 г.; виж параграф 14 по-горе), а едва когато на 9 ноември 1978 г. Конвенцията влиза в сила по отношение на Португалия. За да се установи дали времето, изтекло след тази дата, е разумен срок, е необходимо да се обърне внимание на етапа, който процедурата е достигнала в онзи момент.

Срокът приключва на 9 юни 1985 г., датата на официалното уведомление за решението на Върховния административен съд до жалбоподателя (виж параграф 25 по-горе); последвалите жалби не са били от значение за изхода на делото (виж параграф 26 по-горе).

Срокът, който трябва да разгледа Европейският съд, следователно е продължил шест години и седем месеца.

B. Разумност на продължителността на производството

41. Разумността на продължителността на производството трябва да се оцени в светлината на конкретните обстоятелства на делото и като се вземат предвид, между другото, сложността на делото и поведението на страните и компетентните органи (виж и решението по делото *Zimmermann and Steiner* от 13 юли 1983 г., параграф 24).

42. И двете страни, участващи в производството пред Съда, поддържат, че спорният въпрос не е сложен; техните становища се различават обаче по отношение на поведението на жалбоподателя и поведението на съдебните органи.

Според правителството г-н Невес е Силва удължил производството значително, като препратил делото към Националната комисия за разследване (виж параграф 19 по-горе) точно в момента, когато Административният съд щял да се произнесе.

43. Този довод не изглежда добре обоснован. Отговорността за закъснението в резултат на стъпка, предприета от жалбоподателя, не може да се приписва на него. Въпреки че съгласно член 264, алинея 1 от Португалския гражданско-процесуален кодекс страните са тези, които трябва да предприемат инициативата по отношение на хода на производството, член 266 от същия кодекс възлага на съда отговорността да прояви добросъвестност и прилежност (виж решението по делото *Гуинчо /Guincho/* от 10 юли 1984 г., параграф 32, и решението по делото *Мартинс Морейра /Martins Moreira/* от 26 октомври 1988 г., параграф 36). Спирането на производството изисква решение на съда (членове 276 до 279 от Гражданско-процесуалния кодекс) и в конкретния случай е могло да се избегне, ако Административният съд бе изпратил фотокопие от документацията по делото до Националната комисия за разследване.

44. Остава да се разгледа поведението на компетентните португалски съдилища.

По мнението на жалбоподателя и Комисията причината за прекалената продължителност на производството се крие в начина, по който съдиите и деловодителите в Лисабонския административен съд и Върховния административен съд са изпълнявали своите задължения. Това положение допълнително се влошило от хроничното претоварване с работа на тези съдилища.

Правителството признава, че е имало няколко периода на бездействие в производството, дължащи се предимно на “временно претоварване с работа” в административните съдилища, но представителите на правителството поддържат тезата, че властите са направили всичко възможно, за да поправят това положение, като неколккратно предприели съответни мерки (виж параграфи 27 - 29 по-горе).

45. Европейският съд признава подобренията, направени от португалската държава, най-вече по отношение на организацията на административните съдилища и трибунали. Тук обаче следва да се разгледа конкретният случай. Г-н Невес е Силва е трябвало да чака, след като Португалия е ратифицирала Конвенцията (виж параграф 40 по-горе), повече от шест години за едно решение, което на всичкото отгоре обявява правото, на което се позовава жалбоподателят, за погасено по давност. Закъсненията в тези процедури, които са започнали през 1972 г., не могат да се разглеждат като последица от временна криза или да бъдат оправдани с нея.

46. Вземайки предвид всички обстоятелства по делото, Европейският съд установява, че “разумният срок” е превишен, което води до нарушение на член 6, точка 1.

III. ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕН 50

47. Член 50 от Конвенцията:

“Ако Съдът установи, че решенията и мерките, взети от съдебните и други органи на високодоговарящата страна, изцяло или частично противоречат на задълженията ѝ по тази Конвенция, а така също, ако вътрешното право на тази страна допуска само частично обезщетение за последиците от тези решения или мерки, Съдът, ако това е необходимо, може да постанови предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.”

А. Нематериални вреди

48. Жалбоподателят е подал иск на първо място за 8 000 000 ескудо за нематериални вреди. Той поддържа тезата, че в продължение на години е живеел в състояние на несигурност по отношение на изхода на своето дело, което му причинило сериозни физически и психологически проблеми и в крайна сметка довело до влошаване на здравословното му състояние.

Правителството счита този иск за неоснователен, тъй като не открива причинно-следствена връзка между евентуалното нарушение на член 6, точка 1 и предполагаемите вреди.

Делегатът на Комисията от своя страна препоръчва да се присъди обезщетение, но не посочва размер.

Европейският съд приема, че жалбоподателят е бил подложен до известна степен на психически стрес през периода, когато е превишен “разумният срок” и несъмнено е понесъл нематериални вреди. Преценявайки обезщетението по справедливост, както се изисква от член 50, съдът му присъжда 500 000 ескудо по този пункт.

Б. Разноски и разходи

49. Г-н Невес е Силва също така настоява да му бъдат заплатени 400 000 ескудо за хонорарите на адвокати и различни разходи, понесени във връзка с производството пред португалските съдилища.

Представителят на правителството не оспорва този иск.

Жалбоподателят - който е получил правна помощ пред органите на Конвенцията - има правото да му бъдат възстановени разходите, понесени от него в Португалия, доколкото

продължителността на производството, причинена от съдебните органи (виж параграф 45 по-горе), е причинила допълнителни разходи за него. Въпреки че жалбоподателят не е описал подробно тези разходи, Съдът няма основания да подозира, че те не са били действително понесени. Още повече че претендираната сума не е прекалено голяма.

ПО ТЕЗИ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ ЕДИНОДУШНО

1. Отхвърля възражението за неприложимостта на член 6, точка 1 от Конвенцията по това дело;
2. Отхвърля възражението, че жалбоподателят няма статут на “жертва” по смисъла на член 25;
3. Установява, че е нарушен член 6, точка 1;
4. Осъжда ответната държава трябва да плати на жалбоподателя сумата от 500 000 (петстотин хиляди) ескудо като обезщетение за нематериални вреди и 400 000 (четиристотин хиляди) ескудо за съдебни разходи;
5. Отхвърля останалата част от иска за справедливо обезщетение.

Настоящото решение бе издадено на английски и френски език и произнесено на открито заседание в Двореца на правата на човека в Страсбург, на 27 април 1989 г.

Подпис: Ролф РЮСДАЛ
председател

Подпис: Марк-Андре Ейсен
секретар